

Instrukcja przeprowadzenia i opracowania raportu z przeglądu warunków pracy w 2006 r.

Przeгляд warunków pracy w Politechnice Warszawskiej w 2006 r. powinien być przeprowadzony w sposób umożliwiający uzyskanie odpowiedzi na przedstawione niżej pytania i rozstrzygnięcie zagadnień w nich poruszanych. Raport komisji ds. przeglądu warunków pracy powinien zawierać odpowiedzi na te pytania. W odniesieniu do jednostki organizacyjnej należy udzielić odpowiedzi podsumowujących, ze zwróceniem uwagi nie tylko na stan zadawalający, ale i elementy wymagające częściowej lub całkowitej poprawy.

1. Czy książki obiektów budowlanych wraz z terenami przyległymi prowadzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi (z zaznaczeniem, które przepisy sprawiają największe trudności z ich realizacją)? Czy budynki i pomieszczenia są modernizowane i remontowane zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i obowiązującego w tym zakresie prawa? Proszę podać datę dwóch ostatnich wpisów.
2. Czy w budynkach i pomieszczeniach, w których przebywają pracownicy, doktoranci i studenci stan instalacji elektrycznej, ogrzewanie, wentylacja, oświetlenie, stan ścian, sufitów, podłóg i schodów spełniają wymagania zawarte w rozp. MEN z 11.03.1998 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach wyższych (Dz. U. nr 37, poz. 209) i w rozp. MPiPS w sprawie ogólnych przepisów bhp (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. nr 169, poz. 1650)? Czy pomieszczenia te mają estetyczny wygląd?
3. Jakie jest zagęszczenie ludzi w pomieszczeniach? W salach wykładowych, ćwiczeniowo-seminaryjnych i w pokojach mieszkalnych domów studenckich podać liczbę metrów kw. przypada na 1 osobę (wartości średnie i skrajne). W laboratoriach, warsztatach, salach sportowych podczas zajęć i w pomieszczeniach do pracy podać liczbę metrów kwadratowych wolnej powierzchni (oprócz mebli i urządzeń) oraz metrów sześciennych wolnej objętości pomieszczenia przypada na jednego pracownika.
4. Czy w budynkach jest wystarczająco dużo pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla użytkowników? Jaki jest stan tych pomieszczeń?
5. Czy firmy wynajmujące lokale w budynkach PW prowadzą działalność niestwarzającą zagrożenia dla życia i zdrowia pracowników, doktorantów i studentów PW i czy ich działalność jest zgłoszona do Państwowej Inspekcji Pracy i SANEPID-u? Kto zajmuje się odpadami wytwarzanymi przez te firmy? Czy w umowach zawartych pomiędzy tymi firmami a jednostkami organizacyjnymi PW określono, kto odpowiada za stan instalacji elektrycznej, gazowej, wentylacyjnej, ochrony przeciwpożarowej itp. (główny użytkownik budynku czy firma wynajmująca?).
6. Czy są budynki lub pomieszczenia wymagające natychmiastowych remontów z powodu dostawania się wody (przez uszkodzone poszycie dachowe, zły stan okien lub przez piwnice), zagrzybienia, brudu, zniszczonej elewacji itp.?
7. Czy budynki i pomieszczenia są zabezpieczone - zgodnie z aktualnymi przepisami prawa - przed powstawaniem i rozprzestrzenianiem się pożaru i czy istnieje możliwość bezpiecznej ewakuacji ludzi w trakcie pożaru?
8. Czy urządzenia techniczne i instalacje nie zagrażają bezpieczeństwu użytkowników i spełniają minimalne wymagania dotyczące bhp (rozp. Min. Gosp. z 30.10.2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników, Dz. U. z 2002 r. nr 191, poz. 1596 i Dz. U. z 2003 r. nr 178, poz. 1745) - niezależnie od tego gdy służą jako narzędzia pracy lub są wyposażeniem sal sportowych lub domów studenckich itp.? Czy posiadają dokumentację

techniczno-ruchową, instrukcję obsługi, czy są poddawane okresowym przeglądom technicznym, czy przeglądy te są odnotowywane i czy można to sprawdzić?

9. Czy wyposażenie w meble i organizacja stanowisk pracy są odpowiednie do charakteru wykonywanej pracy i wymiarów antropometrycznych użytkowników? Ile komputerowych stanowisk pracy jest zorganizowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami, a ile wymaga korekty? Jaki jest stan wyposażenia stanowisk do zajęć dydaktycznych?
10. Czy pomieszczenia dydaktyczne wyposażone są w urządzenia audiowizualne i czy są nagłośnione? Czy sale dydaktyczne wyposażone są w umywalkę z bieżącą wodą?
11. Czy istnieje narażenie pracowników, doktorantów i/lub studentów na substancje i preparaty niebezpieczne, czy istnieje aktualny spis tych substancji i preparatów, czy są karty charakterystyki tych substancji, czy narażenie to podlega kontroli i ocenie, czy zdarzają się przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń (NDS)? Kiedy ostatni raz wykonywano pomiary stężeń czynników występujących na poszczególnych stanowiskach, czy stosowane są środki ochrony zbiorowej i indywidualnej zmniejszające narażenie, czy jest bezpośredni dostęp do odpowiednio wyposażonych apteczek, czy są instrukcje do używania środków zawartych w apteczce, czy przy apteczkach umieszczony jest wykaz osób przeszkolonych w zakresie udzielania I pomocy?
12. Czy substancje niebezpieczne oraz gazy techniczne są właściwie oznakowane i przechowywane?
13. Czy magazyny do przechowywania chemikaliów mają nienasiąkliwe i łatwo zmywalne podłogi i ściany, są wyposażone w wodę bieżącą, bezodpływowe studzienki, środki do neutralizacji substancji chemicznych, wentylację uruchamianą włącznikiem znajdującym się na zewnątrz, sprzęt gaśniczy, odzież ochronną, odpowiednio wyposażoną apteczkę z instrukcją używania preparatów w niej zawartych oraz czy do wszystkich pomieszczeń magazynów można wchodzić bez ochron dróg oddechowych (aparatów z doprowadzaniem powietrzem itp.)?
14. Czy istnieje narażenie na pyły, o jakim składzie chemicznym, czy narażenie to jest oceniane, czy zdarzają się przekroczenia NDS-ów? Kiedy ostatni raz wykonywano pomiary stężeń pyłów na poszczególnych stanowiskach pracy, czy stosowane są środki ochrony indywidualnej, czy istnieje sprawna wentylacja na stanowiskach pracy związanych z narażeniem na pyły, czy podlega ona regularnym przeglądom i pomiarom skuteczności?
15. Czy istnieje narażenie na czynniki biologiczne, czy podlega ono kontroli, czy opracowane są procedury bezpiecznej pracy i przechowywania materiału biologicznego, czy stosowane są środki ochrony indywidualnej?
16. Czy pracownicy, doktoranci i studenci narażeni są na jakiś z wymienionych czynników fizycznych: hałas, drgania, promieniowanie podczerwone, ultrafioletowe, laserowe, jonizujące, pole i promieniowanie elektromagnetyczne w zakresie 0-300 GHz, prąd elektryczny? Czy narażenie na poszczególne czynniki jest kontrolowane i oceniane, kiedy ostatni raz wykonywano pomiary natężeń wymienionych czynników na poszczególnych stanowiskach pracy, czy zdarzają się przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń na stanowiskach pracy lub w warsztatach i laboratoriach, czy stosowane są środki ochrony zbiorowej lub indywidualnej?
17. Czy w przypadku narażenia na pola i promieniowanie elektromagnetyczne wyznaczono i oznakowano zasięgi strefy zagrożenia i strefy niebezpiecznej?
18. Czy są na bieżąco przekazywane do Inspektoratu BHP aktualne informacje dotyczące stanowisk uprawniających do otrzymywania dodatków pieniężnych za pracę wykonywaną w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych, ile jest takich stanowisk i z

powodu jakich czynników zostały uznane? Kiedy ostatni raz wykonywano pomiary stężeń/natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na poszczególnych stanowiskach zakwalifikowanych jako szkodliwe?

19. Czy pracownicy, doktoranci i studenci studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych licencjackich/inżynierskich oraz studenci studiów magisterskich, którzy wcześniej nie studiowali w PW, a także słuchacze studiów podyplomowych są poddawani szkoleniom zgodnie z obowiązującymi zarządzeniami Rektora PW (nr 16 z 2000 r. i nr 7 z 2002 r.) w zakresie bezpiecznych i higienicznych procedur wykonywania poszczególnych prac, zasad postępowania w wypadku awarii, zagrożenia pożarowego, udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym? Czy istnieją programy tych szkoleń i dokumentacja potwierdzająca odbycie tych szkoleń?
20. Czy podczas zajęć laboratoryjnych lub warsztatowych zapewniony jest nadzór pracowników nad studentami i doktorantami? Czy opracowany jest wykaz prac, których nie można wykonywać pojedynczo, czy zapewniane są osoby do współpracy, zwłaszcza podczas wykonywania prac magisterskich, badań prowadzonych przez doktorantów? Czy są zapisy potwierdzające istnienie wzmożonego nadzoru w tym zakresie?
21. Czy w laboratoriach i warsztatach znajdują się odpowiednio wyposażone apteczki wraz z instrukcją udzielania pierwszej pomocy, używania zawartych w niej środków, wykazu osób przeszkolonych w zakresie udzielania pierwszej pomocy? Czy w łatwo dostępnych miejscach w budynkach znajdują się informacje o miejscach przechowywania apteczek oraz numerach telefonów alarmowych?
22. Czy osoby zajmujące się w poszczególnych jednostkach organizacyjnych ochroną narażanych na czynniki fizyczne (promieniowanie laserowe, jonizujące, prąd wielkiej mocy itp.) lub kontrolujące tego typu urządzenia posiadają aktualne uprawnienia?
23. Czy występują stanowiska, na których wykonywane są prace w warunkach szczególnych, ile osób jest na nich zatrudnionych, czy zostały one zarejestrowane w Biurze Spraw Osobowych i Szkolenia Zawodowego (BSOiSZ)? Czy w przypadku likwidacji tych stanowisk ta informacja jest przekazywana niezwłocznie do BSOiSZ?
24. Czy w jednostce organizacyjnej są ustalone zasady gospodarki odpadami niebezpiecznymi powstającymi w jednostce? Czy jest opracowana instrukcja postępowania z odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi? Czy odpady powstające w PW nie zanieczyszczają środowiska, czy jest wyznaczone miejsce składowania odpadów niebezpiecznych? Czy odpady są odbierane przez firmy mające stosowne zezwolenia na odbiór i utylizację odpadów?
25. Czy pracownicy, doktoranci i studenci (wydziałów, na których istnieje obowiązek dostarczenia zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do studiów na danym kierunku) posiadają aktualne badania lekarskie (wstępne i okresowe) oraz aktualne badania sanitarno-epidemiologiczne wpisywane do odpowiedniej książeczki zdrowia, potwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy w określonych warunkach?
26. Czy w jednostce organizacyjnej jest prowadzona ewidencja wykorzystywania urlopów wypoczynkowych i czy pracownicy wykorzystują przysługujące im prawnie urlopy, a doktoranci dni wolne - zgodnie z określonymi przepisami?
27. Czy pracownicy są wyposażeni w środki czystości, odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej? Czy środki ochrony indywidualnej spełniają wymagania dotyczące oceny zgodności? Czy są one właściwie przechowywane? Czy istnieją instrukcje właściwych sposobów ich używania, kontroli i konserwacji? Czy jest prowadzona dokumentacja związana z gospodarką środkami ochrony indywidualnej?

28. Czy w jednostce organizacyjnej prowadzona jest regularnie ewidencja zaistniałych wypadków przy pracy, wypadków zrównanych z wypadkami przy pracy, chorób zawodowych? Ile tych zdarzeń zanotowano w okresie lat 2003-2005 i poszczególnych latach, a ile w okresie lat 2000-2002? Jakie były najczęstsze przyczyny wypadków przy pracy i chorób zawodowych w wymienionych okresach czasu w jednostce organizacyjnej?
29. Czy jest dokonywana ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy jednostki organizacyjnej? Jaki odsetek stanowisk pracy oceniono? Czy dokonano aktualizacji oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem przepisów dotyczących zagrożeń chemicznych i biologicznych (rozp. Min. Zdrowia z 30.12.2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych, Dz. U z 2005 r. nr 11, poz. 86 i rozp. Min. Zdrowia z 22.04.2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki, Dz. U. z 2005 r. nr 81. poz. 716)? Czy stwierdzono występowanie ryzyka zawodowego dużego? Ilu i jakich stanowisk dotyczy taka ocena? Jakie podjęto działania w celu obniżenia ryzyka?
30. Czy firmy wynajmujące pomieszczenia w budynkach jednostki organizacyjnej są zapoznane z zagrożeniami występującymi w tych obiektach? Czy firmy wynajmujące pomieszczenia poinformowały głównych użytkowników obiektów o stwarzanych zagrożeniach w pomieszczeniach przez nie zajmowanych? Czy pomieszczenia, w których występują zagrożenia są prawidłowo oznakowane? Czy zgodnie z art. 208 § 1 ust. 2 Kodeksu Pracy został wyznaczony koordynator ds. bhp?
31. Czy w jednostkach organizacyjnych w miejscach łatwo dostępnych dla pracowników wywieszony jest wykaz prac wzbronionych kobietom (rozp. Rady Min. z 10.09.1996 r. w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet, Dz.. U. z 1996 r. nr 114. poz. 545; zm. Dz. U. z 2002 r. nr 127, poz. 1092)?
32. Czy w wyniku przeprowadzonego w roku 2003 ogólnouczelnianego przeglądu warunków pracy zostały podjęte (jakie?) i zrealizowane działania poprawiające warunki pracy i respektowanie prawa pracy w jednostce?
33. Inne informacje - specyficzne dla danej jednostki organizacyjnej a nieuwzględnione powyżej - dotyczące warunków pracy lub nauki (np. na temat realizacji wymagań prawa atomowego).
34. Jakie działania naprawcze i w jakich terminach czasowych należy podjąć, aby zminimalizować skutki niekorzystnych dla zdrowia i życia warunków pracy?